

prove nieuws

DE
PROV
ENIERS
WIJK

nr.3 jaargang 44

Foto: Marjan van Hoorn

P. 8 Historie
'Dassenfabriek'
Proveniersingel 66

Geen 'kiloknallerarchitectuur'

Historische Hamerpanden niet onder de sloophamer

Het ziet er naar uit dat de sloop van de voormalige Hamergarage aan de Walenburgerweg 68-70 niet doorgaat. Wethouder Kurvers liet in een brief aan de wijkraad Provenierswijk weten dat de gemeente negatief heeft gereageerd op een schetsontwerp van een nieuw te bouwen appartementencomplex. Begin maart is dit schetsontwerp bij de gemeente ingediend en in vooroverleg besproken.

Van de redactie

Na de handtekeningactie van bewoners uit de Provenierswijk begin mei en de onrust over de mogelijke sloop van de Hamerpanden is overleg gepleegd met ongeruste inwoners van Blijdorp. Doel was om gezamenlijk in overleg te treden met 'Wij zijn Gideon', de ontwikkelaar die inmiddels eigenaar is van de twee historische panden. De directeur van de firma wilde jammer genoeg geen overleg. Hij stelde dat de handtekeningactie en het bericht in de wijkkrant zodanig negatief was, dat hij niet meer in gesprek wilde gaan. Wel werd min of meer verzekerd dat er voorlopig niet werd gedacht aan sloop. Maar een ongeruste bewoner blijft dan toch met vragen achter. Hoe is het schetsplan op de site van Waalstede dan te verklaren.

Geruststellend

De gemeente bracht echter uitkomst. In de derde week van juli ontving de wijkraad Provenierswijk een brief van wethouder Kurvers die daarmee reageerde op de onrust in de wijk en op de brief die de wijkraad zelf naar het college van Burgemeester en Wethouders had gestuurd over de mogelijke sloop van de panden. De wethouder meldde dat er begin maart een schetsontwerp in vooroverleg is geweest, waarop de gemeente negatief gereageerd heeft. Hij schreef:

- de panden (Walenburgerweg 68-70) vallen binnen het 'beschermde stadsgezicht';
- het Bestemmingsplan 'Provenierswijk-Bentincklaan' definieert de dubbelbestemming Cultuurhistorie-1;
- de bestaande panden zijn zeer specifiek qua architectuur, met een bijzondere plint en getrapte gevel;
- samen met de naburige panden (nr. 66 en Spoorsingel 1) vormen zij een karakteristieke hoek die zowel voor de singel, als voor de Walenburgerweg van belang zijn.

Sloop-nieuwbouw is dan ook niet passend, zowel vanuit stedenbouwkundige als cultuurhistorische overwegingen.

>> lees verder op pagina 2

INHOUD

Provenieuws
September 2021

3_ 'Lezen is mijn lust en mijn leven'

4_ Vrijwilliger van het jaar

6_ 20 jaar Raakvlak

7_ Activiteiten in De Waerschut

8_ Historisch nieuws

10_ Terug- en vooruitkijken

>>

Dit betekent dat behoud van de bestaande panden het uitgangspunt is, dit geldt ook voor toekomstige aanvragen. Verder is er bij de gemeente geen (concept) aanvraag gedaan voor een afwijking van het Bestemmingsplan.

In conclusie betekent dit dat er momenteel geen plannen zijn voor sloop en nieuwbouw op de Walenburgerweg 68-70.

Een geruststellende brief dus!

Oplettend

Hoewel de wethouder in de brief niet concreet naar een specifiek plan verwees – bestaat het vermoeden dat het schetsplan dat Waalstede tot nu toe nog op haar site heeft staan, daarmee is afgedaan. Het is nu aan Gideon om de bestaande panden op passende wijze te verbouwen. De verbouwingsplannen zijn op dit moment nog onbekend, maar de 'verontruste' bewoners van de

Provenierswijk houden de situatie rond de panden oplettend in de gaten en hopen er het beste van. Mochten er geïnteresseerden zijn die een niet-woonfunctie voor de begane grond van de panden weten, dan is het misschien een aanrader om met de ontwikkelaar in contact te treden. Wie weet scheidt de verbouwing ongekende mogelijkheden voor de Walenburgerweg en deze karakteristieke begane grondlocatie.

Samen eten bij Resto Van Harte!

Gelukkig kan het weer. Elke donderdagavond eten bij Resto Van Harte in het Huis van de Wijk Propeller. De inloop is vanaf 17.30 en de maaltijd start om 18.00. Er is meer goed nieuws. Vanaf 6 september is Resto van Harte ook weer in De Mozaïek.

Tekst: Emma Kostermans. Fotografie: Marjan van Hoorn

Tijd om donderdagavond een kijkje te gaan nemen in het Huis van de Wijk Propeller. Hartelijk word ik ontvangen door Mack Labbaci, de manager van Resto van Harte. Het enthousiasme spat ervan af. Ook tijdens de coronatijd hebben Mack en zijn team niet stil gezeten. Er werden maaltijden klaargemaakt die wijkbewoners konden komen ophalen of die thuis werden bezorgd.

Nu kan er weer echt in het restaurant worden gegeten. Gelukkig maar, want het gaat bij Resto Van Harte niet alleen om het eten. Het is een plek waar mensen elkaar ontmoeten.

Warm onthaal

Eens in de maand worden er avonden georganiseerd aansluitend aan de maaltijden. Mack heeft alweer een hoop ideeën voor het komende seizoen. Hier worden leuke en educatieve activiteiten gepland. Denk aan een Loterijdiner waarbij de gasten hun lievelingseten op briefjes schrijven en als die worden getrokken, komt dat lievelingseten op het menu terecht.

Tijd om met de gasten in gesprek te gaan. Ik schuif aan bij een tafeltje en word warm onthaald. Vriendschappen zijn hier ontstaan. Samen eten is toch veel gezelliger dan alleen. Ook zijn ze erg enthousiast over het driegangenmenu. Je proeft dat het

met liefde is gemaakt. Een applaus voor het keukenteam volgt. Op mijn vraag wat hun advies is voor iemand die weleens langs zou willen komen: gewoon doen! Je schuift lekker aan, hebt altijd een praatje met elkaar en het eten is goed. Bij deze dus echt een aanrader. Een heerlijke driegangenmaaltijd voor 7 euro en een hoop gezelligheid. Donderdag in het Huis van de Wijk Propeller en vanaf 6 september op maandag in De Mozaïek.

Let op dat je wel reserveert voordat je komt. Dat kan via de website: <https://www.restovanharte.nl/>

Eet smakelijk!

Muriel Profijt-Olivieira: 'Lezen is mijn lust en mijn leven'

Veertig jaar woont Muriel Profijt-Olivieira al in de Provenierswijk. Op 19-jarige leeftijd ging ze op kamers in de Haarlemmerstraat. Vandaar verhuisde ze naar de Pieter de Raadtstraat waar ze onderhand alweer 35 jaar thuis is. Lezen is haar lust en leven.

Tekst en fotografie Marjan van Hoorn

Muriel Profijt-Olivieira is jaren actief geweest als vrijwilliger in de wijk. 'Met andere bewoners uit de straat organiseerden we heel veel middagen voor de kinderen. We zijn ooit uitgeroepen tot de meest kindvriendelijke straat van Rotterdam.' Die tijden zijn helaas voorbij. Nu brengt Muriel een groot deel van haar vrijetijd door met haar neus in de boeken. Lezen, lezen, lezen. 'Vijf jaar geleden ben ik actief lid geworden van de leesclub Wortu. Wortu is Surinaams en betekent woord. De leesclub is opgericht door twee van oorsprong Surinaamse dames', legt Muriel uit. 'Zij wilden in eerste instantie het lezen stimuleren onder vrouwen die de taal niet goed beheersten om zo hun Nederlands te verbeteren.'

Schrijvers komen praten

Ondertussen is de leesclub gegroeid en veranderd. Er zijn nu 25 personen lid, variërend in alle opzichten, in leeftijd, levensovertuiging en cultuur. 'Het is zo leuk om die ontwikkeling te zien', zegt Muriel, 'het is een gemêleerd gezelschap geworden met een breed scala aan smaken, interesses en voorkeuren voor boeken.' Ruim een jaar geleden is de club in de Provenierswijk terecht gekomen. 'We komen vier keer per jaar bij elkaar in de Waerschut om een boek te bespreken. Als de schrijver in Nederland woont proberen we die uit te nodigen voor die avond. En een keer per jaar hebben we een soort instuif. Dan vragen we dichters en/of schrijvers om uit hun werk voor te dragen. Ook jong talent dat nog niet bekend is.' De afgelopen jaren hebben al heel wat auteurs hun opwachting gemaakt, zoals Alex Boogers, Wim Egger, Sinam Cankaya via zoom, Etchica Voorn en Robert Vuijsje zelfs twee keer. Alle leden van Wortu geven in juli, aan het eind van het seizoen, drie titels op van boeken die ze graag willen lezen. Uit deze lange lijst worden dan uiteindelijk vier boeken gekozen. Het eerste boek voor dit seizoen is Mitra van Kaweh Moderi. Op 17 september is deze avond gepland. 'We zijn de schrijver op het spoor gekomen en nu maar hopen dat hij komt. Het boek is al verfilmd, want Moderi is behalve auteur ook regisseur', vertelt Muriel. 'We gaan in elk geval wel met een groepje naar de film.'

Verrassende inzichten

Verder staan voor de rest van het seizoen 'Ik ga leven' van Laila Gül, 'De autoritaire verleiding' van Casper Thomas en 'De vervolgen heft' van Britt Bennet op stapel. 'De avonden zijn geweldig als iedereen zijn visie geeft op het verhaal. Bij sommigen komen er verrassende inzichten naar boven. Dan denk ik soms: heb ik wel hetzelfde boek gelezen?'

Muriel Profijt-Olivieira

Tot slot geeft Muriel aan dat mocht je geïnteresseerd om je bij de leesclub aan te sluiten dan kan dat via de e-mail.

Informatie

Leesclub Wortu: 25 leden, variërend in leeftijd van 30 tot 80 jaar
Bijeenkomsten: 5 keer per jaar in de Waerschut van 19.00 tot 21.30 uur
Kosten: 5 euro per bijeenkomst
E-mail: wortu@hotmail.com

Een stad slaapt niet

Het is donker, nog voor het ochtendkrijsen van vogels een vrouwenstem luid van het feest galmt tegen de gevels een fiets rammelt huiswaarts hier en daar een auto een stad slaapt niet alleen het rustige ademhalen van jij naast me weet niets van de vrouw van het feest het is nacht, het is donker nog voor het ochtendkrijsen van vogels hier en daar een auto, jij slaapt een fiets rammelt huiswaarts een stad slaapt niet.

Jan Wagenaar

Vrijwilliger van het Jaar 2020/2021

'Ik werd er wel wat emotioneel van'

Op zondag 22 augustus stond Leen van Wijnen geheel onverwachts in het zonnetje. Een dag later is hij er nog steeds een beetje beduusd van. 'Ik wist wel dat ik een van de kanshebbers was, want dat is iedereen die actief is in de wijk. Maar dat ik het zou worden? Nee.'

Tekst en fotografie: Marjan van Hoorn

Niet dat hij het onaangenaam vindt om in de schijnwerpers te staan, maar zijn verkiezing tot Vrijwilliger van het Jaar 2020/2021 kwam toch als een verrassing. 'Ik voelde me lichtelijk opgelaten na al die lovende woorden, maar zeker ook zeer gewaardeerd en geëmotioneerd', vertelt Leen.

Beloning

Jarenlang heeft Leen zoveel pijn geleden dat hij niet goed kon functioneren. Hij bracht 23 uur per dag in bed door. Ook nu laat zijn lichaam hem soms in de steek en zou hij eerder nee moeten zeggen als iemand om hulp vraagt. 'Het is voor mij heel moeilijk om nee te zeggen', zegt

Leen. 'Dat ik mij nuttig kan maken door anderen te helpen voelt als een beloning. En dan deze 'prijs' krijgen, maakt het nog mooier.' Leen vertelt dat hij altijd vol trots zegt dat hij vrijwilliger is als hem wordt gevraagd wat voor werk hij doet. 'Ik ben blij dat ik mensen van dienst kan zijn. En dat zij op hun beurt blij zijn mij te zien.' Wat Leen vooral leuk vond, is dat zondag naar voren kwam, 'dat ik zo bescheiden ben en niet op de voorgrond treedt', zegt hij met een brede grijns op zijn gezicht. 'Dat moet sarcastisch zijn bedoeld.'

Symbolisch kunstwerk

Voor Leen geen wisselbokaal die hij een jaar thuis op de schoorsteenmantel mag

zetten. Hij ontving een ingelijst kunstwerk van Astrid Meijer. Deze blinddruk van een handschoen staat symbool voor de vrijwilliger die achter de schermen onmisbaar werk verricht. 'Ik ben blij met dit geschenk en ga het een mooi plekje aan de wand geven. Gelukkig dat ik het niet door hoeft te geven volgend jaar.' Ondertussen gaat Leen rustig door met hulpverleners. Hij heeft voor de komende tijd alweer de nodige afspraken staan.

Leen van Wijnen

Echte bagels, New York-stijl, nu in onze wijk

Sommige bewoners zullen de nieuwe horecazaak in de wijk ondertussen al hebben gespot: Holy Doughly, op de hoek van de Jacob Loisstraat en de Van der Schellingstraat. Man achter de nieuwe bageltent is de 37-jarige Victor Koss. 'Iedereen die ik spreek, is blij dat er ook hier iets leuks zit.'

Tekst Coen Crawford

Trots staat Victor Koss voor zijn zaak, nieuwsgierige voorbijgangers worden door hem getraakteerd op een stukje van zijn 'signature' bagel, een gegrild exemplaar met gebakken ei en 'sucuk'. Hij is verliefd geworden op het worstje tijdens zijn lange reizen naar Turkije en het Midden-Oosten. 'Ik ben een echte foodie', zegt Koss met een glimlach. 'Ik wil van alles proeven, waar eten is, daar ben ik.' Toen hij een tijdje in Londen zat, kwam hij in aanraking met de bagel.

Bakermat

Nu is de geboren en getogen Rotterdammer neergestreken in de Provenierswijk om hier de originele bagel aan de man te brengen. Holy Doughly ademt New York, de bakermat van het donutvormige broodje. Uit de speakers galmt hiphop en op de muur pronkt metershoog het 'street art'-logo van de tent, ontworpen én gespoten door de Franse graffiti-artsist Jaek el Diablo. 'Ik wil deze buurt iets geven wat ze niet gewend zijn.'

Alle bagels worden vers bereid, verzekert Koss, die zelf in de grote industriële keuken staat en de broodjes klaarmaakt. 'Elke dag opnieuw.' Zijn bagels haalt hij bij een bakker in de Spaanse Polder, die hij al langer kent. Ook het vlees, waaronder de door hem zo geliefde sucuk, komt uit Rotterdam, van een slager in Kralingen. 'Ik wil eerlijke producten brengen, voor eerlijke prijzen', benadrukt Koss.

Positief

Holy Doughly opende begin augustus de deuren en sindsdien weten steeds meer mensen de nieuwe plek te vinden. Vooral wijkbewoners komen een kijkje nemen. 'Ze reageren allemaal heel positief. Vaak hoor ik dat ze blij zijn dat er eindelijk hier in de buurt zoiets zit.' Het verheugt hem dat sommige bewoners inmiddels al tot zijn vaste klantenkring behoren. 'En die kunnen nog veel meer verwachten. Dit is pas het begin.' Binnenkort komen er tafeltjes binnen en hij hoopt dat hij buiten een mooi terras kan creëren. 'Maar eerst even rustig beginnen.'

20 jaar Raakvlak:

'Contact met de wijk inspireert ons'

Wat veel lezers van het Provenieuws misschien niet weten, is dat het uiterlijk van deze krant ook in handen is van mensen in de wijk. Het ontwerp en de opmaak wordt namelijk verzorgd door Raakvlak ontwerp en communicatie. En dit jaar is het feest aan de Provenierssingel: het bureau bestaat namelijk twintig jaar!

Tekst Coen Crawford

'Ja, twintig jaar alweer', zegt Hester de Wit, die het ontwerp bureau in 2001 oprichtte. Ze werkte al zeven jaar 'in de reclame' toen ze besloot dat het tijd was om voor haarzelf te beginnen. Raakvlak kende meteen een vliegende start, want Hester kon een paar klanten van haar oude reclamebureau meenemen. Niet veel later kwam Nathalie van den Tillaar het team versterken. 'Ik kende Nathalie al goed, we waren oud-collega's en hadden al jaren samengewerkt.' En nog altijd vormen de twee vrouwen het kloppende hart van Raakvlak.

'Deur staat altijd open'

Na een paar jaar vanuit huis werken wilde Hester graag meer in de stad gaan werken. Haar oog viel op een pand in de Provenierswijk en Raakvlak streek neer in de wijk, inmiddels zit het bureau 'al een flink aantal jaar' aan de Provenierssingel. 'Het was best een gok', blikt Hester terug. 'De buurt achter het station had toen niet een al te beste naam. En de grote verbouwing van Rotterdam Centraal stond ook nog voor de deur.' Uiteindelijk heeft de keuze goed uitgepakt voor Raakvlak. 'Het lichte hoekpand aan de Provenierssingel is de 'ideale' locatie gebleken voor mijn bedrijf. De deur staat eigenlijk altijd open, waardoor we ook echt de buurt en de bewoners hebben leren kennen', legt Hester uit. En dat heeft het designbureau bepaald geen windeieren gelegd. 'Mensen weten je ook te vinden omdat je in de wijk zit.' Veel lokale projecten zijn dan ook 'via via' gegaan. 'In het begin werkten we veel voor de (deel)gemeente Rotterdam. Daar rolden vervolgens weer samenwerkingen uit met onder meer de Bewonersvereniging

Provenierswijk, zoals voor het ontwerp van de wijkkrant. Het leuke van lokale klussen is dat we ons eigen werk hierdoor vaak opnieuw terugzien', vertelt Hester. 'Zo heeft Raakvlak meegewerkt aan de campagne voor het 'nieuwe' Oude Noorden. Die markeringen op de grond zijn door ons ontworpen en die komen we steeds weer tegen. Dat werkt inspirerend.'

Landelijke opdrachten

Inmiddels is het team uitgegroeid tot vier vaste krachten en een flexibele schil van freelancers, zoals vaste tekstschrijvers en fotografen. Ondanks dat Raakvlak een relatief klein bureau is, is het portfolio wel indrukwekkend te noemen. Daarbij valt op dat ook grote landelijke bedrijven en organisaties, zoals HES International, Stichting Humanitas en Staatsbosbeheer, tot de opdrachtgevers behoren. 'Ja, we hebben best veel (vaste) klanten (gehad), stelt Hester na al die jaren tevreden vast. Een van de opdrachten waarop ze het meest trots is, is de nieuwe huisstijl van 's Heeren Loo. De landelijke zorginstelling opende jaren geleden een pitch voor een restyling van de huisstijl, maar met behoud van het logo. 'De zorginstelling wil verbinding uitstralen tussen cliënten, hun familie en zorgverleners, maar haar logo deed dat helemaal niet', weet Hester nog. 'Wij hebben toen een voorstel ingediend met een compleet nieuw logo. Dat heeft de organisatie aan het denken gezet, er werd een pas op de plaats gemaakt om deze visie als uitgangspunt te nemen voor hun hele identiteit.' De hele operatie heeft ruim twee jaar geduurd. Het resultaat is een hele nieuwe, sterke en verbindende identiteit. Het ontwerp werd onderscheiden met de Wolda Award of Excellence.

Ondernemers uit de wijk

Nieuwsgierig naar onze ontwerpen? Kijk dan eens op www.raakvlak.com

'We zijn wijzer geworden'

De succesvolle klus voor 's Heeren Loo is een voorbeeld van de verbreding die het bureau de laatste tien jaar heeft ingezet. 'Tijdens de crisisjaren tussen 2008 en 2010 bleek dat we best afhankelijk waren van slechts een paar opdrachtgevers. Daar zijn we toen wijzer van geworden.' Raakvlak ging actief op zoek naar opdrachten in verschillende sectoren en dat bevalt nog steeds. 'Het is ontzettend leuk om je blij te verruimen en voor allerlei soorten bedrijven te werken. Dat houdt je fris en zorgt voor inspiratie voor nieuwe projecten.' Volgens Hester heeft deze aanpak ervoor gezorgd dat het bureau goed door de coronacrisis lijkt te komen. 'Ik kan me voorstellen dat als je je op een sector richt, bijvoorbeeld culturele instellingen, je nu een lastige periode doormaakt.' Bij het twintig jaar oude Raakvlak zijn ze voorlopig nog niet uit ontworpen. 'Zolang we onze klanten kunnen blijven inspireren, blijven wij doorgaan.' En wat haar betreft gebeurt dat nog lang vanuit het kantoor aan de Provenierssingel. 'We werken hier met heel veel plezier en het contact met de wijk blijft ons inspireren.'

Onder redactie van Wijkraad Provenierswijk

Bouw Tree House nog onzeker; ontwikkelaar begint desondanks eind 2021

In de vergadering van de wijkraad Provenierswijk komt 21 september de bouw van Tree House aan het Delftseplein aan de orde.

Wat is de stand van zaken?

Gaat ie door of niet? De woontoren van 135 m aan het Delftseplein kan niet doorgaan wanneer het hof in hoger beroep het kapverbod voor zeven grote platanen opnieuw bevestigt. De ontwikkelaar Provast denkt echter het hoger beroep te zullen winnen en wil in december 2021 al damwanden aan de perronzijde van de bouwlocatie gaan inheien.

Wat ging hieraan vooraf?

Om Tree House te kunnen realiseren moeten aan het Delftseplein zeven platanen worden gekapt en/of verplaatst. Tegen de kapvergunning om dit mogelijk te maken is door omwonenden en de Bomenridders een voorlopige voorziening bij de rechtbank Rotterdam ingediend. De voorzieningenrechter heeft in april 2021 uitspraak gedaan en een streep gezet door de kapvergunning. Geen kap dus. De gemeente is samen met Provast in hoger beroep gegaan tegen deze uitspraak. De hoger beroepsprocedure loopt nu. De zittingsdatum is nog niet

bekend. Zolang de procedure loopt, blijven de bomen staan.

Wat speelt er nog meer?

Naast de kwestie van de opgehouden bomenkap speelt de vaststelling van het bestemmingsplan een rol. Vóór dat de bouw kan beginnen, moet dat onherroepelijk zijn vastgesteld.

Wat kan de Provenierswijk de komende tijd verwachten?

Ondanks de onzekerheid wordt de logistiek van het Centraal station vanaf het vierde kwartaal 2021 alvast verplaatst. Tijdens de bouw – momenteel geschat op ruim drie jaar, dus tot begin 2025 – gaat al het goederen- en afvaltransport van het Centraal Station door de Provenierswijk. Het afgiftepunt ligt dan aan het Proveniersplein bij Q-park. Daarnaast zal het eerdergenoemde inheien van de damwanden vanaf december bouwlaaai kunnen opleveren.

Waar kan ik terecht met vragen?

In de wijkraad zal Tree House met enige regelmaat terugkomen. Bewoners hebben bij elke vergadering de mogelijkheid om in te spreken. Tijdens de bouw zal er ook een consultatiegroep met bewoners worden gevormd om vragen en praktische zaken op te pakken. Daarover meer informatie tijdens de komende vergadering.

Initiatief gezocht!

Een leuke activiteit in uw straat of buurt? Uw straat verfraaien en vergroenen met grote plantenbakken? Muziekles geven aan de jeugd? Of een strakke actie om onze wijk schoner,

heler en veiliger te maken? Als bewoner weet je het beste wat onze wijk nodig heeft. Het moet uitvoerbaar zijn in de anderhalve-metermaatschappij. Dat maakt het wat lastiger. Maar juist nu zijn leuke initiatieven heel welkom.

Heb je een goed idee? Dan nodigt de wijkraad je van harte uit om een bewonersinitiatief in te dienen. Wij denken graag met je mee en je kunt een bedrag krijgen om jouw idee uit te voeren.

Meld je aan bij www.opzoormee.nl/bewonersinitiatieven of bel eerst voor meer informatie naar Opzoormee, tel. 010 213 10 55. Alvast hartelijk dank voor jouw inzet!

Openbare fysieke vergadering Wijkraad Provenierswijk

Dinsdag 21 september om 20.00 uur in theater 't Kappelletje

- Op de agenda staan onder andere de volgende punten
- Insprekrecht bewoners
- Stand van zaken Tree House
- Handhaving door Bouw- en Woningtoezicht
- Bewonersinitiatieven

Vanwege de nog geldende coronaregels is anderhalve meter de norm. Daarom is er beperkt ruimte voor deelname. Wil je bij de vergadering aanwezig zijn, meld je dan voor 21 september aan via: m.vanhoorn@wijkraadrotterdam.nl

Contact

e-mail: wijkraden@rotterdam.nl
www.rotterdam.nl/provenierswijk

Activiteiten in De Waerschut gaan van start: U bent welkom!

Het lijkt erop dat corona steeds meer teruggedrongen is. Toch zullen we op korte termijn nog voorzichtig moeten zijn. Zo ook met het aantal bezoekers dat tegelijkertijd in De Waerschut aanwezig kan zijn.

Zeker tot 20 september blijft de overheidsmaatregel van 1,5 meter afstand nog gelden. Dat betekent dat er maximaal 35 personen in het hele gebouw aanwezig mogen zijn. Het leek ons dan ook beter niet allerlei feestelijke activiteiten op één dag aan te bieden. Wat we traditioneel altijd op de Open Dag doen, dus dit jaar geen Open Dag in september. Dat gaan we hopelijk volgend jaar spetterend over doen, want dan hebben we iets verrassends te vieren!!

Feestelijk tintje

In de zomer zijn er vanwege corona geen grote activiteiten in de Waerschut georganiseerd en ook geen uitstapjes. De komende tijd zullen we de start van bestaande en ook van nieuwe activiteiten en cursussen een feestelijk tintje geven. Want wat zijn we allemaal blij dat we weer mogen! Een aantal activiteiten is al in juli begonnen, zoals het schaken, de koffieochtenden en collages maken. Gelukkig zijn vanaf

begin september de bingo op de eerste maandagmiddag van de maand en de schaaklessen op donderdagmorgen van start gegaan. In de loop van september en begin oktober volgen Gezond Leven, schilderen, linedansen, tai-chi en yoga.

Helaas worden de zangavonden van de Straatklunkers en de maandelijkse concertjes vooruitgeschoven. In september organiseren we tussendoor iets klein muzikaals en/of iets gezelligs, zoals een high tea. En er wordt gewerkt aan nieuw programma-aanbod.

Kunsttentoonstelling

Op zondag 19 september wordt om 15.00 uur de kunsttentoonstelling 'Broken wings learn to fly' van Vera Harmsen geopend. In verband met de nog geldende regels moet u zich vooraf wel aanmelden.

Heeft u belangstelling voor of vragen over activiteiten of komt u naar de opening van de tentoonstelling? Mail ons: dewaerschut@gmail.com of bel 010 466 1766 en vraag naar Aren Barnat. Of kom koffiedrinken op maandag- of vrijdagochtend tussen 10.00 en 11.30 uur, Van Waerschutstraat 11.

1. Kunstproject in de zomer

In de maanden juli en augustus is er een kunstproject voor ouderen in de Waerschut georganiseerd. Beeldend kunstenaar Antoinet Deurloo van Stichting Hogedrukgebied had het project bedacht voor bewoners uit de wijk Bergpolder, maar bezoekers van de Waerschut konden aanschuiven. Het project Nu en Dan had als thema Toekomstdromen en bestond uit vier workshops waarop vier kunstvormen werden behandeld. Tijdens een openbare, feestelijke afsluiting op 2 september zijn de werkstukken van de deelnemers geëxposeerd in de Waerschut. Veel deelnemers vonden het een leuke afwisseling op de bestaande activiteiten. Dit 'het smaakt naar meer' hopen we het komend jaar in het programma van De Waerschut te realiseren.

2. Zomerschaak in de Waerschut

Tijdens de zomer is het schaken op de vrijdagmiddag weer opgepakt. Zo'n tien tot twaalf personen kwamen hun partijtjes spelen. Ter afwisseling organiseerde het bestuur van de Schaaksoos op 23 juli een simultaanwedstrijd tegen Adri Helfrich. Normaal neemt Adri het op tegen ongeveer twintig deelnemers, deze keer waren het er twaalf. Voor de Schaaksoos werd het een totale afgang. Adri won alle partijen. Nog nooit was dat gebeurd. Waarom het niet lukte is onduidelijk. Hulde voor Adri! Op 10 september is de interne competitie van start gegaan. Het is te hopen dat er weer wat meer oudgedienden hun gezicht laten zien zodat we aan een volwaardige competitie kunnen beginnen. Het afgelopen jaar moesten we door corona na negen rondes al

de handdoek in de ring gooien, terwijl we gewend zijn per jaar minimaal zo'n 30 wedstrijden te spelen. In de tuin van Aren Barnat werd deze zomer op zondagmiddag door een aantal fanatieke schakers menig partijtje gespeeld.

3. Jeu-de-boulen op Walenburg

Wist je dat er elke woensdagmiddag vanaf 12.00 jeu-de-bouled wordt? Een uurtje ongeveer. Dat doet een groepje van vijf, zes bewoners al vanaf begin juli en ze beleven daar veel plezier aan. Na het jeu-de-boulen doen ze nog lekker een drankje buiten op het terras. De jeu-de-boulebaan is te vinden op het tennispark Walenburg in de Schepenstraat. Een paar spelers erbij zou heel leuk zijn. Je kunt je opgeven bij Aren Barnat, 010 466 17 66.

Henri Wils, Belgisch vluchteling 1914, kunstschilder, graficus en houtsnijder, Provenierssingel 77

Tekst: Wim Berkel

1

1900, Provenierssingel N.Z.

2

1900, Provenierssingel

3

1900, aan de Provenierssingel 77, woonde Henry Wils

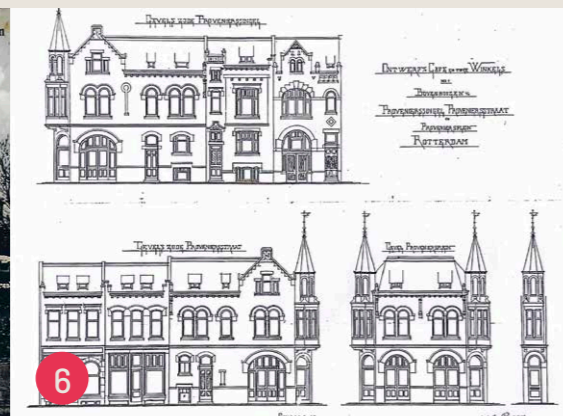
4

1900, aan de Provenierssingel 77, woonde Henry Wils

5

1900, aan de Provenierssingel 77, woonde Henry Wils

6

1.1898/BW5/GARBwtek., Provenierssingel 74, 76 en 78, Proveniersstraat 69, 71, 73

7

1898, Provenierssingel rechts het gebouw met torentjes, en het begane grond café, (de telefoon-toren stond er tussen 11 juni 1896 en 4 september 1906)

8

RN 17 september 1898, opening café De Kampioen, D. Verdoes

9

RN 17 september 1898, opening café De Kampioen, D. Verdoes

10

± 1955, Atelier Micro Dassenfabriek, Provenierssingel

De Belg Henricus (Henri) Franciscus Wils (Antwerpen, 28 november 1892 – Rotterdam, 19 april 1967) vluchtte in 1914 naar Nederland, waar hij werd geïnterneerd in Kampen. Hij was kunstschilder, tekenaar, houtsnijder, graficus en boekbandontwerper. Zijn werk werd gedurende de Kerstweek van 1914 in de zaal van het Etnografisch Museum te Kampen tentoongesteld. Hij werkte in Rotterdam vanaf 1921 tot 1967. Hij ontwierp ex libris, maakte ontwerpen voor boekbanden en boek- of stofomslagen en schilderde en tekende stadsgezichten en portretten.

(NRC 31/5/1922) **Het Uitgebreid Verhaal van Henri Wils**

In eigen woning – Provenierssingel 77 – heeft de bij ons al welbekende Belgische houtsnijder Henri Wils een expositie van 'reclamekunst' aangericht. Nu er met de zuivere kunstuitingen niet te verdienen valt, heeft hij zich meer en meer toegelegd op het dienstbaar maken van zijn talent aan praktische doeleinden, waartoe hij als knap vakman, met zijn gevoel voor verhoudingen en evenwicht, en zijn kleurgevoelig oog zeer zeker in staat is.

In het sobere vertrek van heer Wils nu, liggen en hangen tal van die proeven. Geen groote dingen zijn daarbij; geen felle, van een muurvlak onze attentie tot zich trekkende kleuren die voor aanplakbiljetten in een drukke stadswijk nodig zijn. Meer kleine, bescheiden teekeningen voor de kamer, de schrijftafel, kalenders, briefhoofden, vignetten, boekkaften, catalogus-omslagen, sluitzegels en wapens, zelfs etiket-ontwerpen voor diverse fabrieks-artikelen. Een smakelijke kalender, klein en toch juist groot genoeg; sierlijk en

toch zoo goedkoop mogelijk bedacht, is die voor de Luchtdruk-Inrichting L. van der Heijm, met een houtsnede van het Spuiwater in licht-oker, wit en bruin, waarin de zwarte gedrukte lijn sterk spreekt. De kalender doet buitengewoon sober en prettig aan, vormt een decoratieve wandtooi waar men gaarne een jaar op kijken wil en de houtsnede laat zich daarna nog omlijsten en blijft een tooi van onzen wand.

Ginds ligt een prospectus voor de Maatschappij Heideontginning "Het Wolfersveen"; een smakelijke vier-kleurendruk, die verkleind als briefhoofd dienst doet. Een zwart katertje kromt een hoogen rug en schreeuwt 's nachts op de zwarte daken reclame uit voor een nieuwen drank genaamd 'Poesje' in de distilleerderij G.H. Rieterse gemaakt.

Nog verscheidene dingen lagen op tafel. Een knap staal van hout-gravure. Ook een buitengewoon sierlijk klein landschap, zoowel van compositie als van formaat ongemeen decoratief en geestig, pittig geteekend; het laatste exemplaar, daar het houtblok vernietigd was. Oude stadsbrokken van Rotterdam hingen er, die of reeds gedempt zijn of binnenkort gedempt zullen worden. Een houtblok waar Wils bezig was den grooten molen op te teekenen aan de Rotte tegenover Hillegersberg, die helaas ook spoedig omlaag gehaald zal worden. Een bijzonder decoratieve karakteristieke plaat belooft dit te zullen worden, waar mogelijk menig bewoner uit die buurt op gesteld zal zijn. Henry Wils geeft dus door tal van proeven het bewijs dat hij zich door eigen krachten moedig heen wil slaan door deze voor alle kunstenaars zoo zware jaren. Het publiek, vooral de industrieelen, mogen dit waardeeren, door ervan te profiteren.

AB 1923 Provenierssingel 77a, steeds als Henri Wils, 'Atelier voor Reclame kunst' en als Wils, H.F., 'Tekenaar graveur', Provenierssingel 77. AB 1924-1926 Henry Wils, Atelier Reclame kunst, Provenierssingel 77a, was 1914 Belgische vluchteling

Café 'De kampioen'

Aan de driesprong Proveniersplein, Provenierssingel, Proveniersstraat stichten de bouwkundigen N. Pont en P.W. Blanken, BW resolutie, datum 1 april 1898, een gebouw wat één café met bovenhuis, twee winkels met bovenhuizen en een pakhuis aan de Proveniersstraat met houten deur bevatte. Op Zondag 18 september 1898 opende hier het café 'De Kampioen', van Dirk Verdoes (koffiehuishouder). Hij kreeg toestemming om in zijn localiteit sterken drank in 't klein te mogen verkopen.

(RN 6/3/1899)

Na een faillissement van Dirk V. komt hier op dit adres A. van der Meer met het 'zelfde beroep' (1900). Vier jaar later, op 2 april 1904 opent, hier Cafe 'Promenade', wat 'wandelaats' en/of 'wandelweg' betekent.

Dassenfabriek

De in 1934 elders in R'dam begonnen (strop) dassenfabrikant de heer H. H. Michaelis komt in 1950 naar de driesprong waar zijn bedrijf tot bloei komt en doorgroeit tot circa 135 werknemers. Sindsdien staat dit gebouw bekend als 'de Dassenfabriek'. (Tijdens de oorlog moest de heer Michaelis, die van joodse afkomst was de zaken stoppen, maar

kon in 1946 opnieuw starten). Begin jaren zeventig verhuist hij naar de Aleidisstraat.

Het pand komt in handen van een belegger Coroco bv, die het vervolgens jaren leeg laat staan. Leegstand, en zeker op zo'n markant punt, was een doorn in het oog van de toenmalige 'Aktiegroep Provenierswijk'. Op 9 juni 1979 trekken de leden van de aktiegroep – voorloper van de huidige bewonersvereniging – illegaal het gebouw in en houden er onder meer spreekuur. De populaire wijkagent uit die dagen, de heer Bastiaanse, kneep een oogje toe. Tevergeefs probeerden de bewoners de gemeente ertoe te bewegen het pand aan te kopen en het te verbouwen tot sociale woningen. Wanneer er concrete verbouwingsplannen liggen en de eigenaar het pand daadwerkelijk in gebruik gaat nemen, moet de aktiegroep wijken.

Anno 2021 wordt het pand omgebouwd tot appartementencomplex. De elf geplande appartementen vallen zeker niet in de sociale woningsector.

Even terug- en vooruitkijken Jazzconcert op de zondagmiddag

Het leek erop dat halverwege augustus voor het eerst na twee jaar, het zomerconcert in de Heultuin kon plaatsvinden. Alles is in stelling gebracht, de RIVM-regels grondig bestudeerd, bewoners uitgenodigd en lijsten aangelegd. En toen ging het op 22 augustus toch nog regenen, liever gezegd gieten. Gelukkig kon het concert naar de Heulbrug worden verplaatst.

Eddy Nielsen op contrabas en zijn vrienden Mitchell Damen, drums, en Jan Smit, saxofoon, hebben jazzmuziek ten gehore gebracht. Daarmee hebben zij de dertig aanwezige muzikliefhebbers en vrijwilligers een heel aangename middag bezorgd. In de recreatiezaal van de Heulbrug klinkt de muziek uitstekend. Bovendien is de zaal groot genoeg om meer mensen uit te nodigen dan bijvoorbeeld in de Waerschut mogelijk is.

Vrijwilliger van het jaar 2020/2021

In de pauze van het concert is de 'Vrijwilliger van het Jaar' gehuldigd. Leen van Wijnen was vorige jaar al voorgedragen en is nu terecht gekozen. Deze huldiging was voor alle aanwezigen en zeker voor de Vrijwilliger van het Jaar een hele verrassing. Marjan van Hoorn heeft alle goede eigenschappen en talenten van Leen opgesomd en hem een speciaal kunstwerk van Astrid Meijer overhandigd. De blinddruk van een handschoen is een heel toepasselijk geschenk voor een vrijwilliger die altijd voor iedereen klaar staat en 'een handje toesteeekt!' (zie pagina 4)

Kunst aan de muur

Het kunstwerk 'De Brug' naar het gedicht van Jana Beranová is op de muur van Dunya Lokante in de Molenwaterweg geplaatst. Dankzij een Bewonersinitiatief van de werkgroep Woonmilieu en enkele bewoners is dit gerealiseerd. Begin september is het kunstwerk gepresenteerd en extra feestelijk ingeluid met een hapje en een drankje.

1. Jazztrio Edy Nielsen and friends
2. Genieten van de muziek
3. Kunstwerk 'De Brug'
4. Schilderles 'Potlood en Penselen'
5. Bloemschikken

Inlooppreekuur

In de Heulbrug is het inlooppreekuur op maandag weer begonnen. Bewoners kunnen er tevens terecht met vragen over computers en andere elektronica. Ook is er een inloop op de maandagochtend in de Waerschut waar bewoners terecht kunnen met hun vragen.

'Potlood en Penselen'

De eerste serie van de teken- en schilderbijeenkomsten 'Potlood en Penselen' is in juni/juli in de Heulbrug gehouden. De tweede serie is in augustus, op de zondagmiddag, in de Waerschut begonnen. Daar kunnen nu wat meer mensen aan deelnemen. In totaal is er plaats voor twaalf deelnemers, en er zijn nog enkele plaatsen beschikbaar. Opgeven kan telefonisch via 010 466 1766. Of kom op zondagmiddag even langs. Potlood en Penselen begint om 14.00 uur en is om ongeveer 16.30 uur afgelopen.

Marieke van Asperen geeft de lessen en leert de deelnemers de fijne kneepjes van het vak.

Bloemschikken

Janine van Driel zal in oktober en december een bloemschikmiddag organiseren. In oktober wordt deze activiteit in de Heulbrug gehouden en aan het eind van december is het bloemschikken in de Waerschut. Wijkbewoners, die willen deelnemen kunnen zich op maandagochtend aanmelden in de Heulbrug bij Barbara van Strien en in de Waerschut bij Aren Barnat.

Museumbezoek

Eind november staat er eindelijk na twee jaar weer een museumbezoek op de planning voor ouderen van 75 jaar en ouder. Naar welk museum is nog niet bekend, maar hoogstwaarschijnlijk wordt het een

Habbekratz open

Na de vakantiesluiting is de wijkkring-inloop aan de Van der Sluysstraat 438 op 3 september om 11.00 uur weer opengegaan. Iedereen is weer van harte welkom!. Let op: de afgelopen maanden leek het wel of iedereen zijn huis aan het opruimen was. De tweedehandsspullen bleven binnenstromen. Vandaar dat er een stop zit op boeken, elektronica-apparatuur en kleding.

Aanpak Heultuin

Het onkruid in de Heultuin stond torenhoog na een jaar gesloten te zijn geweest vanwege corona. In de zomermaanden heeft een groepje vrijwilligers samen met jongeren van TOS het speelgedeelte van de tuin onkruid vrijgemaakt. Daarna hebben een paar stoere vrijwilligers een dagje houtsnippers gekruid. Er komen nieuwe speeltoestellen van de gemeente. In de herfst gaat het onkruid wieden in de rest van de tuin door. Mocht je een dag willen helpen neem contact op met Marjan van Hoorn (maandagochtend in de Waerschut).

>>

van de musea in Rotterdam. Ben je geïnteresseerd in dit uitje, geef dat dan door aan Marjan van Hoorn.

Acties aan het einde van 2021

Evenals vorig jaar bezoeken de vrijwilligers van de Bewonersvereniging Provenierswijk oudere, eenzame bewoners of bewoners met een beperking thuis voor een praatje en een attentie. In elke straat is er een vrijwilliger die de acties aan het eind van het jaar, zoals het rondbrengen van kerstbroden en oliebolletjes, verzorgen. Aren Barnat, Marianne Bulens, Christina Bulk, Klaas van der Burg, Janine van Driel, Marjan van Hoorn, Diana Merten, Saskia van Rheeden, Magleen Smouter, Kim Verlinde, Ilse Weg en Leen van Wijnen zijn altijd bereid mee te helpen om de acties een succes te maken. Vrijwilligers zijn het hart van de Bewonersvereniging Provenierswijk!

Bewonersvereniging Provenierswijk

Ouwerpower

Ouwerpower, de groep zelfstandig wonende ouderen, komt weer om de twee weken op maandagmiddag bij elkaar in de Waerschut. Vanwege corona zijn de uitstapjes beperkt, maar het is prettig om elkaar weer te spreken en te zien. Wel is eind augustus een bezoekje gebracht aan de dakker op het dak van het Schiekadeblock om te zien wat daar allemaal wordt geteeld. Het was een interessant en informatief uitje.

Bewegen voor Ouderen

Elke vrijdagochtend van 10.00 tot 10.30 uur komen ouderen bij elkaar in de gymzaal van het Huis van de Wijk Propeller. Het is zeker voor ouderen van belang om in beweging te blijven en het is gezellig om na afloop samen koffie te drinken. Als de coronaregels het toestaan, kan er wellicht weer gratis worden ontbeten op de vrijdagochtend. Daar doet de gymgroep dan ook heerlijk aan mee. Ondertussen is de groep nog dringend op zoek naar iemand die leiding kan geven aan de bewegingen. Bent of kent u zo iemand? Reuze welkom!

Proevenieren

De kook- en eetgroep van de Bewonersvereniging Provenierswijk is elke week op dinsdag weer volop in het Huis van de Wijk Propeller aan het koken. Ook in de vakantieperiode is de groep gezellig doorgegaan. Ben je geïnteresseerd en vind je koken leuk? Kom op dinsdag eens kijken of het ook iets voor jou kan zijn. De recepturen komen uit alle windstreken en met dieetwensen wordt vanzelfsprekend rekening gehouden.

Honderd jaar jong!

Mevrouw Bep van de Akker is op 30 augustus 100 jaar geworden. Omdat ze medeoprichtster is van de eetgroep Provenieren en ook alweer jaren meedoet aan Ouwerpower is besloten om met beide groepen haar verjaardag in de Waerschut te vieren. Het feestje is opgeluisterd door een fantastische voorstelling van VOX Muziektheater, een bijdrage van SOL aan deze memorabele verjaardag van een bijzondere vrouw.

Nuttige nummers

Bewonersvereniging Provenierswijk Buurtwinkel:

(010) 466 17 66 en 06 16 06 80 99

Gemeente Rotterdam: 14010

Havensteder: (010) 890 25 25

Reparatieverzoeken: (010) 890 10 90

Algemeen alarmnummer: 112

Politie: 0900 88 44

Bureau Slachtofferhulp:

(010) 436 01 44. Van 9.00 tot 17.00

Inloop de Habbekratz: 06 421 05 332

Huis van de Wijk Propeller: (010) 465 76 13

Kindertelefoon gratis: 0800 0432. Van 14.00 tot 20.00

Speeltuin de Hoeve: (010) 467 25 25

Katholieke basisschool de Provenier: (010) 465 83 08

De Waerschut, activiteitscentrum

voor volwassenen: (010) 466 17 66

Ouderenwerk Noord: (010) 244 82 40

Theater 't Kapelletje: (010) 467 70 14

Raadvrouw: (010) 277 06 11

Maatschappelijk werk: (010) 443 07 00

Stichting Pluspunt Reactiveringscentrum:

(010) 467 66 14

Algemeen Klachtentelefoon: 14010

CityTec - Storingen aan de openbare

verlichting: (010) 8908950

Klussendienst: (010) 456 40 22

Bouw- en woningtoezicht: (010) 489 48 44

Vertrouwensarts Kindermishandeling: (010) 412 81 10

Stadswinkel - parkeren: 0800 1545

Samen met je buren zwerfvuil ruimen

Tekst en fotografie Marjan van Hoorn

Op een maandagavond in augustus verzameld een groep buren zich om acht uur in de Proveniersstraat. Ze zijn gewapend met vuilniszakken, handschoenen en knijpers. In ploegjes van twee of drie personen verspreiden ze zich door de buurt om zwerfvuil te ruimen.

Het initiatief voor deze opruimactie komt van de woongroep 'het Proveniershuis' die boven de Feisserkapel in de Provenierswijk woont. 'Onze groep bestaat uit zes personen', vertelt Bart Bijkerk. Hijzelf is er vijf maanden geleden komen wonen, terwijl de anderen drie jaar eerder in de wijk zijn neergestreken.

Nuttig

'We willen als groep graag samen met onze buren iets doen voor de wijk', vertelt Bart. 'We hebben met elkaar besproken wat aansprekend genoeg is om te doen en hebben besloten het zwerfvuil op te ruimen in de directe omgeving.' Het is laagdrempelig, nuttig en makkelijk te organiseren. 'We hebben geflyerd in de buurt om andere bewoners erbij te betrekken. Daar hebben we zeer positieve reacties op gekregen.'

En dat blijkt maandagavond 9 augustus op de eerste zwerfvuilavond. 'Behalve wij zessen hebben nog acht tot tien buurtgenoten meegeholpen', zegt Bart. 'In kleine groepjes hebben we het hele blok onderhanden genomen.' Ruim een uur later stonden er volle en halfvolle vuilniszakken voor de deur van de Feisserkapel.

Onder het genot van een kop koffie werd de actie besproken en de kennismaking voortgezet. Iedereen was tevreden en positief gestemd. 'Het is leuk om je buren te leren kennen, om samen actief te zijn voor de buurt waar je leeft. Het is zeker voor herhaling vatbaar. Wat mij betreft gaan we nu over andere activiteiten nadenken', geeft Bart aan.

Colofon

Provenieuws is een uitgave van de Bewonersvereniging Provenierswijk

Oplage: 2500

Ontwerp en opmaak:

Raakvlak ontwerp en communicatie

Druk: Obreen Media

Eindredactie:

Marjan van Hoorn.

Redactie: Aren Barnat,
Marianne Gündel-de Kool,
Coen Crawford.

Fotografie: Aren Barnat,
Marjan van Hoorn, Ilse Weg
Leen van Wijnen

Redactieadres:

Bewonersvereniging
Provenierswijk
Waerschutstraat 11
3033 TL Rotterdam
Telefoon 010 466 17 66
provenieuws@gmail.com
www.provenierswijk.nl

PASSIE
VOOR
PAPIER
& PIXELS

OBREEN MEDIA

obreenmedia.nl

De Veldoven 17, 3342 GR H-I-Ambacht, 078 6192630

raakvlak

ontwerp en communicatie

Provenierssingel 73 a | 3033 EJ Rotterdam
010 465 20 81 | info@raakvlak.com
www.raakvlak.com